

Sygn. akt V CSK 228/19

POSTANOWIENIE

Dnia 23 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Janiszewska

w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Naczelnika Urzędu Skarbowego w J.
przy uczestnictwie J. T.

o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 października 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki
od postanowienia Sądu Okręgowego w L.
z dnia 28 września 2018 r., sygn. akt VI Ga (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

**2. zasądza od J. T. na rzecz Skarbu Państwa - Naczelnika
Urzędu Skarbowego w J. kwotę 240 (dwieście czterdzieści)
złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarżąca J. T. wniosła o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w przedmiocie pozbawienia jej na okres 7 lat prawa prowadzenia działalności gospodarczej i pełnienia bliżej określonych funkcji w podmiotach gospodarczych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna to nadzwyczajny środek zaskarżenia o celu przede wszystkim publicznoprawnym. Celem tym jest zapewnienie jednolitości orzecznictwa oraz spójności i prawidłowości wykładni prawa. Realizacji powyższej funkcji służy uregulowana w art. 398⁹ k.p.c. instytucja przysądu. Stosownie do

ww. przepisu Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Podejmowanie odrębnej decyzji w przedmiocie przyjęcia sprawy do rozpoznania ma również na celu realizację zasady szybkości postępowania oraz pozwala zaakcentować wysoce sformalizowany charakter postępowania przed Sądem Najwyższym, o czym świadczą określone wymagania konstrukcyjne skargi kasacyjnej.

Zgodnie z art. 398⁴ § 1 i 2 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona (ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części), przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie, wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany, a także wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie. Nadto skarga kasacyjna powinna spełniać wymagania przewidziane dla pisma procesowego i być wzbogacona o bliżej określone odpisy (art. 398 § 3 zd. 1 *in fine* k.p.c.). Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno korespondować z przesłankami określonymi w art. 398⁹ k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 20 października 2005 r., II CZ 89/05).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz uzasadnienie skargi kasacyjnej stanowią niezależne elementy konstrukcyjne tego środka zaskarżenia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 oraz 398⁴ § 2 k.p.c.), toteż konieczne jest ich wyraźne wyodrębnienie (por. post. SN z: 10 stycznia 2001 r., V CZ 189/02 oraz 23 stycznia 2008 r., II PK 278/07). Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ma podstawowe znaczenie na etapie oceny dokonywanej w ramach przedsądu. Uzasadnienie takie powinno bowiem wyjaśniać, że przedmiotem badania przez Sąd Najwyższy powinna być skarga kasacyjna wywiedziona w sprawie, która została już rozpoznana i prawomocnie rozstrzygnięta przez Sądy powszechne. Z kolei uzasadnienie podstaw kasacyjnych służy innemu celowi, w postaci dokonania merytorycznej oceny zasadności skargi, co do której uprzednio stwierdzone już zostały podstawy do jej przyjęcia. Analiza tego

uzasadnienia może być wprawdzie pomocna w rozważeniu, czy okoliczności sprawy świadczą o zaistnieniu skonkretyzowanych przez ustawodawcę przyczyn przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, jednak zasadniczy cel wywodów strony skarżącej jest w tym przypadku ukierunkowany na wyjaśnienie zaistnienia takich naruszeń przepisów prawa materialnego lub prawa procesowego, które uzasadniają wnioski skargi: o uchylenie zaskarżonego orzeczenia albo o jego uchylenie i stosowną do żądania strony zmianę.

Jako podstawę przyjęcia skargi do rozpoznania skarżąca wskazała jej oczywistą zasadność. Oparcie wniosku na tej przesłance wymaga wykazania przez skarżącego niewątpliwej, widocznej *prima facie* sprzeczności przyjętej przez Sąd II instancji wykładni lub zastosowania prawa z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji prawa. Składający skargę powinien więc zawrzeć w uzasadnieniu wniosku wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta "oczywistość" i przedstawić odpowiednie argumenty (por. post. Sądu Najwyższego z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Oczywista wadliwość kwestionowanego orzeczenia musi przy tym występować w ramach podstaw skargi (por. post. Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2001 r., III CKN 557/01). Do przyjęcia sprawy do rozpoznania na podstawie wskazanej przyczyny kasacyjnej nie jest przy tym wystarczające samo kwalifikowane naruszenie prawa przez Sąd II instancji. Przepis stanowi bowiem o oczywistej zasadności skargi, a nie o trafności zarzutu. Przytoczone przez skarżącego okoliczności powinny zatem jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 20 października 2005 r., II CZ 89/2015).

Z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie wynika, by postanowienie Sądu II instancji obarczone było kwalifikowanymi naruszeniami prawa, które miałyby prowadzić do zasadności skargi kasacyjnej. Przeciwnie, spośród dwóch zarzutów sformułowanych przez skarżącą jeden dotyczy w istocie ustaleń faktycznych, podważanych pod pozorem zakwestionowania oceny Sądu dotyczącej stanu pokrzywdzenia wierzycieli; takie natomiast zarzuty nie podlegają kontroli Sądu Najwyższego, który na podstawie art. 398³ § 3 k.p.c. związany jest ustaleniami Sądu II instancji.

Z kolei drugi z zarzutów opiera się na błędnym rozumieniu przesłanki winy przywołanej w art. 373 ust. 1 ustawy dnia 28 lutego 2003 r. prawo upadłościowe (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 498, dawniej: prawo upadłościowe i naprawcze). Skarżąca argumentuje bowiem, że nie ponosi winy za znalezienie się w stanie niewypłacalności i utożsamia to z brakiem winy w niezgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości w odpowiednim terminie. Tymczasem ocena obu tych okoliczności jest w pełni niezależna – osoba, która znalazła się w stanie niewypłacalności z uwagi na obiektywne czynniki zewnętrzne, nie jest bowiem zwolniona z obowiązku zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości. W związku z tym zarzutem należy jednak stwierdzić, że nie może on zostać uznany za oczywiście uzasadniony. Jego zasadność bowiem nie tylko nie wynika z motywów wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, ale też *prima facie* dostrzegalne są okoliczności świadczące o podstawach formułowania w tej kwestii stanowiska odmiennego od zapatrywania skarżącej.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, że w skardze kasacyjnej nie wykazano, by zachodziły przyczyny określone art. 398⁹ k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie od skarżącej na rzecz wnioskodawcy kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu kasacyjnym w kwocie ustalonej zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 265).

Z uwagi na powyższe orzeczono, jak w sentencji postanowienia.